

ADVIES MOB-COMPLEX te KAMPEN

2 pagina's

Inleiding:

Op 10 augustus 2018 hebben Fre Schrik en Jeroen van der Werf, beiden lid van de Technische Commissie van de Stichting Menno van Coehoorn, onder begeleiding van Andre Troost, de correspondent van de stichting ter plekke, het MOB-complex te Kampen bezocht. Dit met als doel om vast te stellen in hoeverre het in de ogen van de Technische Commissie de moeite waard zou zijn dit complex aan te wijzen als gemeentelijk monument.

Korte beschrijving van het complex:

De entree tot het terrein wordt aan de linkerzijde geflankeerd door het bureaubouw en aan de rechterzijde door het gebouw voor de distributie van munitie. Het laatstgenoemde gebouw bestaat deels uit vlakke betonnen gevelelementen met dikke stalen schuifluiken met kozijnen erachter. Ze zijn nog volledig intact aanwezig. Tegen dit betonnen deel is een bakstenen gebouw aangebouwd.

Achter deze twee gebouwen liggen 6 traveeën met loodsen van verschillende lengte. De langste ervan is ca. 100m lang. Het grootste deel van de loodsen is opgetrokken in schokbeton elementen. Het betreft de volledige constructie, dus de gevelelementen, dakelementen, kolommen en ook de spanten zijn gemaakt van schokbeton. Met name de slanke spanten vallen daarbij op.

Tussen de schokbeton loodsen staat in ieder geval één jongere loods (bouwjaar 1983) Hierin stonden destijds tanks opgesteld. De vloeren van deze loods zijn ca. 1m dik.

Achter de serie loodsen staan twee gebouwen voor munitieopslag. Ze zijn opgetrokken in baksteen, tussen betonnen spanten. De luiken en deuren zijn van hout. Het plofdak met bliksemafleiding, is op beide gebouwen nog aanwezig.

Naast de twee munitie opslagplaatsen staat nog een kleine loods, ook geheel opgetrokken in schokbeton elementen. Deze loods is echter ca. 1 meter hoger dan de anderen. Hier stonden mogelijk hogere voertuigen in opgesteld, of de loods was in gebruik als werkplaats.

Mogelijk is er nog een zevende travee met loodsen. Dit was echter tijdens het bezoek niet met zekerheid vast te stellen. Het gebied lag op een afgesloten terreindeel en was niet van dichtbij te benaderen. Onderzoek van tekeningen zou hier meer inzicht in moeten geven.

Door de jaren heen hebben veel van de loodsen een nieuwe bestemming gevonden. Hiervoor zijn de nodige veranderingen aan de gebouwen doorgevoerd. Het betreft met name het dichtzetten van de geveldelen waar voorheen garagedeuren inzaten. Verder zijn er enkele kleine aanbouwen gemaakt, kozijnsparringen dichtgezet en geveldoorvoeren geboord. Van een van de loodsen is een deel afgebroken t.b.v. de nieuwbouw van een bedrijfshal.

De gebouwdelen die bewaard zijn gebleven, en dat is het overgrote deel, verkeren nog in een goede staat. Er is tijdens de rondgang bijvoorbeeld nauwelijks scheurvorming of blootliggende wapening in de betonelementen aangetroffen.

Grote uitzondering zijn de twee munitie opslaggebouwen. Deze hebben te leiden onder achterstallig onderhoud, met name van het houtwerk en het voegwerk. Hierbij dient te worden opgemerkt dat veel hiervan met eenvoudige middelen op te lossen lijkt te zijn.

Conclusie:

Het gaat hier om een omvangrijk complex, dat in goede staat verkeert. De ingrepen die in de loop van de jaren aan de gebouwen zijn doorgevoerd doen weinig afbreuk aan de ervaring van het oorspronkelijke ensemble. Opvallende elementen daarvan zijn:

- het gebouw voor distributie van munitie met de stalen luiken
- de lange loods
- de twee munitie opslaggebouwen
- de losstaande kleinere loods

Wat, naast de militairhistorische waarde, ook belangrijk is aan dit complex zijn de schokbeton elementen. Enerzijds als element van bouwmateriaalgeschiedenis, kenmerkend voor de tijd van de Wederopbouw. Anderzijds voor de lokale geschiedenis. De fabriek Schokbeton was immers in Kampen gevestigd.

In de ogen van de Technische Commissie is dit complex zeker de moeite waard om aan te wijzen als Gemeentelijk Monument.

Advies:

Wij willen adviseren om het complex door de gemeente Kampen bouwhistorisch te laten onderzoeken, volgens de daarvoor geldende richtlijnen. Dit onderzoek kan de basis zijn voor het uiteindelijke aanwijzingsbesluit. Zo wordt op een objectieve manier vastgesteld waar de monumentale waarde van dit ensemble in schuilt.

Daarbij zouden onder andere de volgende zaken onderzocht kunnen worden:

- De oorspronkelijke opbouw van het complex en wat daar nog van rest
- Hoe verhoudt dit complex zich tot de andere MOB-complexen in Nederland? Qua gaafheid, omvang etc.
- De positie die dit MOB-complex inneemt in de landsverdediging, met name t.o.v. de IJssel
- De geschiedenis van de firma Schokbeton
- Zijn er bijzondere producten van de firma Schokbeton gebruikt in deze gebouwen?

Was getekend,
Jeroen van der Werf
Voorzitter Technische Commissie
Stichting Menno van Coehoorn
12-08-2018